

Registrační číslo projektu	CZ.03.03.01/00/22_021/0001983
Název projektu	Společné rodičovství
Příjemce (název)	Kappa Beta Institut, z.s.

Okruhy pro rozhovory s aktéry

OSPOD

- Co je cíl rozhovoru? Potřebujeme přesně pochopit jejich potřeby a cestu klienta jejich institucí

Scénář:

1. ÚVOD

OSPOD, respondent M.A. – vedoucí oddělení

2. NĚCO O RESPONDENTOVÍ

a) Představíte nám krátce sebe popř. i vaše oddělení (u vedoucí)?

Vedoucí OSPOD Chrudim, agenda, terénní pracovnice, předtím práce na opatrovnickém soudu.

b) Co je ve vašem oddělení v současné době nejřešenějším tématem?

- Úprava styku mezi rodiči a dětmi (rozvody, rozchod, výživa)
- Nemotivovanost klientů (problém, jak motivovat rodiče, nebo alespoň jednoho z rodičů, aby spolu spolupracovali, alespoň ohledně dětí)
- Rodiče nemají nadhled – nevidí, neslyší, trvají na svém. Občas se to podaří změnit, ale ve většině případů ne.

3. PROČ PŘÁVĚ VY?

a) Představení role ospod v projektu

4. CHCEME ZNÁT VÁŠ NÁZOR A VAŠE POTŘEBY A PŘÁNÍ

a) Jaké jsou nejčastější případy, kdy rodiče či děti vyhledávají vaši pomoc?

- Úvodní poradenství při rozchodu (hledáme varianty, co můžeme dělat, když máme společné dítě a druhé rodič mi ho nechce dát, co mám dělat?)
- Druhý rodič se rozhodne, že už nechce kontakt dítěte s druhým rodičem (po rozvodu/rozchodu se změnila situace, např. jeden z rodičů má nového partnera)
- Anonymní hlášení zanedbání, ohrožení dítěte
- Rodiče přenášejí odpovědnost na OSPOD, tedy chtějí, aby jejich situaci vyřešil. OSPOD jim ji musí vrátit zpět.
- Rodiče jsou nemotivovaní cokoli dělat navíc (poradny, další pomoc), obviňují OSPOD, že za jejich situaci mohou pracovnice.

b) Znáte nějaké preventivní opatření, které by pomohlo dětem i rodičům před "spuštěním" samotného procesu rozvodu?

- Pozvat na OSPOD – poradenství
- Poradna pro rodinu
- Krizová centra
- Individuální pomoc pro rodiče – psychologická, někdy psychiatrická
- Motivace k příjmu pomoci a převzetí odpovědnosti

c) Co bývá pro děti a pro rodiče nejnáročnější?

- Komunikace rodičů v zájmu dítěte
- Vysvětlit dětem, že rozvodem/rozchodem se pro ně nic nemění, rodiče jsou tu pro ně dál
- Zajistit pravidelnost – střídání, časy
- Nic dítěti neslibovat, nemluvit hanlivě o druhém rodiči
- Dítě má právo rádo oba rodiče, nechce ztratit ani jednoho. Je třeba se dokázat bavit o potřebách dítěte
- Předávání si informací o dítěti (škola, lékař, kroužky....) OBA JSOU RODIČE A BUDOU

d) Co myslíte, že by pro rodiče byla největší pomoc v jejich rozvodu?

Edukace rodičů, co je čeká (proces, náklady, školy....), jak dítě namotivovat ke komunikaci, aby se odosobnil od svých emocí.

e) Co myslíte, že by pro děti byla největší pomoc v rozvodu? Před V průběhu ... po rozvodu ...

- Aby věděli, že v tom nejsou samy. Děti jsou často instruovány, aby o rozvodu/rozvodu nemluvily. Pro ně je ale fajn, když to mohou sdílet, ať s vrstevníky, nebo s nějakým odborníkem.
- Bylo by skvělé synchronizovat edukaci rodičů a dětí o celém procesu.
- Zjišťovat pravidelně názor a potřeby dítěte.

f) Jaké opatření by pomohlo maximálně u/ochránit děti?

- Aby byly součástí procesu
- Aby pro ně bylo předvídatelné, co se bude dít
- Aby rodiče měli povinnost informovat děti o rozvodu/rozchodu a společně na všem pracovali

Problém je hlavně u malých dětí, které situaci nechápu. Někdy rodiče používají děti jako zbraň proti druhému rodiči.

Ideální by byl Německý model – rodiče se střídají u dítěte v jednom bytě/domě.

Problémem bývají také často dvě školy – každá může mít jinou metodu učení (např. Hajný), druhý rodič s přípravou neporadí. Často se rodiče vůbec dětí neptají, co by chtěli.

g) Co myslíte, že by pomohlo dětem i rodičům rozvodem projít co nejlépe, nejzdravěji?

- Edukace rodičů a dětí
- Psychologická podpora pro celou rodinu
- Možnost se do podpory vracet (druhý si najde jiného partnera, co s tím? Obvykle tímto celý proces naschválů začíná nanovo)

h) S čem Vy konkrétně spatřujete největší úskalí/slabinu v procesu rozvodu s ohledem na dítě?

Přístup rodičů v informování o tom, co se stalo, proč se to stalo, co to pro dítě bude znamenat, jaké jsou důsledky.

Ne všichni rodiče to zvládají, rodiče něco neustáli a nedokáží to vysvětlit dítěti. Někdy děti neinformují dobře, špatně ho zapojí do procesu. Nejistota je pro děti nejhorší, chtějí být dál s oběma rodiči zároveň.

i) Jaké další instituce, možnosti obvykle využíváte v případě, že jsou v rozvodu nezletilé/zletilé děti a v jakých případech?

Poradna pro rodinu, krizová centra, u domácího násilí intervenční centra (práce s dětmi od 6 let).

- Poradna pro rodinu, krizová centra (domácí násilí), intervenční centra (pracují s dětmi od 6 let)
- Poradny podle věku rozhodují o zapojení dítěte

j) Jakou pomoc nabízíte obvykle rodičům a dětem pro jejich psychickou ochranu, psychické zdraví?

- Poradny

k) Jaká pomoc se domníváte, že má velký potenciál a není dostatečně využívaná? Proč není využívaná?

Zde na OSPOD jsou všechny možnosti využívány, Začali jsme využívat i mediaci, má to smysl hlavně v otázce výživného. Obvykle se celá dohoda zhroutí, pokud není probráno výživné.

Na OSPOD Chrudim jsou všechny možnosti využívány. Nově využíváme mediaci, ta nám dává smysl hlavně v otázce výživného, péče o děti. S psychology jsou řešeny otázky jak se s danou situací vyrovnat, ale praktické věci se s nově řeší pomocí mediace.

l) Jak nahlížíte na mediaci? V čem by mohla v rozvodu a zájmům dětí pomoci?

S rodiči bude pracovat další člověk jiným způsobem. Nastaví jim zrcadlo, jak by mohli situaci řešit. Mají čas si naslouchat, vidí potřeby a zájmy toho druhého. Je jednáno v jednom okamžiku s oběma.

m) V čem vidíte největší potenciál/příležitost pro důstojnější a méně bolestivý rozvod?

Edukace jak rodičů, tak dětí

5. VZTAH RESPONDENTA A CÍLOVÉ SKUPINY

a) Kdy se k vám klient dostane?

- Volají si pro poradenství ihned po rozchodu.
- Pokud již nastaven dohoda nefunguje
- Po podání návrhu k soudu

V jakých je emocích?

- Čerstvý rozchod – rozhořčení, zklamání, emoce jsou intenzivní
- Po podání návrhu – ten co návrh podal, je smířený, druhý je intenzivně v emocích (překvapení, naštvání, uražený...)

Jak se dozví o práci OSPOD, co je váš první krok

- Dozví se na poradenských schůzkách, OSPOD sdělí, jaký je postup, pokusí se o mimosoudní dohodu
- Po podání návrhu – OSPOD kontaktuje rodiče s informacemi, kdo jsou, co jsou, iniciují společnou schůzku, informují je o rodičovské odpovědnosti (jaká jsou práva a povinnosti)

Jak dlouho v průměru dochází klient na OSPOD?

- To je individuální, záleží na situaci rodiny, na spolupráci, př. Poradenství 1-2x i 3x, po podání návrhu 2-3x (zde bývá nařízen jiný soudní rok)

Kdo všechno z okolí klienta je do systému a OSPOD zapojen?

- Rodiče, prarodiče pokud usilují o styk s dítětem nebo když nemohou rodiče děti vychovávat, dále v tomto případě nastupují i další příbuzní – nejbližší rodina. Jako krajní řešení je zapojena přechodná péče, zařízení

b) Co je vás při práci s klientem nejtěžší?

- Hlavně komunikace s rodiči, často se nedaří nalézt společnou řeč – nit, kdy jsou schopni naslouchat, co jim říkáte, aby pochopili, že nejsme proti nim a také, že mi nebudeme dělat, co oni chtějí, ale pouze to, co je v zájmu dítěte.

Co vám při práci s klientem schází?

Nemám pocit, že mi něco schází, máme spoustu nástrojů, spolupracujeme s institucemi a to na velmi vysoké úrovni. Nastavené věci fungují dobře, i online.

Je něco konkrétního, co vám v práci s klientem schází? Ne

c) Máte nějaká zákonná omezení? Máte možnost nebo prostředky to změnit? Popř. co by taková změna obnášela?

Naučili jsme se pracovat v systému kolizního opatrovníka a OSPOD, pravomoci máme dostatečné, I když jako OSPOD máme pravomoci širší, než jako kolizní opatrovníci.

6. RESPONDENT A JEHO PRÁCE

a) Co na své práci oceňujete?

- Různorodost, možnost vidět pokaždé jinou situaci, možnost se stále vzdělávat.

Co vám udělá radost?

- Když vidím, že rodiče začali jeden druhému naslouchat, začali naslouchat dětem a dělají vše ve prospěch dítěte, ne ve svůj vlastní prospěch.

Jak se průběh vaší práce projevuje ve vašem osobním životě?

- Snažím se zavřít dveře a jít domů, ale někdy přemýšlím, co a jak udělat. Snažím se, aby se mi práce v soukromém životě neprojevovala.

a jak se to projeví na jejich vlastním životě?

7. MEDIACE

a) Využíváte institut mediace? – jak často, kde, a jak jste spokojení?

Já zatím zkušenost nemám, ale kolegyně ano, u nás si rodiče sami mohou vybrat, co chtějí využít. Mediace se pomalu začíná využívat. Co jsem slyšela od kolegyň, zatím je úspěšná.

8. ODPOVĚĎ NA GENERÁLNÍ OTÁZKY

"Jaké konkrétní kroky by z Vašeho pohledu zásadně pomohly zkrácení, ulehčení a zpřehlednění 3 stupňového rozvodového procesu a jeho účastníkům (dětem, rodičům, soudcům, OSPOD.....)?"

"Co by podle Vás pomohlo snížit tlak na děti, co konkrétně?"

"Co by bylo možné udělat pro děti i rodiče před samotným rozvodem/rozchodem, aby věděli do čeho jdou a co je bude čekat?"

Edukace, jízdni řád, co je bude čekat. Rodiče si často neuvědomují důsledky svého chování.

9. ZÁVĚREČNÉ SLOVO

a) Jak se Vám rozhovor líbil?

Příjemně strávený čas.

b) Napadá Vás už nyní nějaké vylepšení systému? Otázka na pokračování působení v projektu – předsoudní úprava poměrů, aby měli rodiče ve všem jasno před podáním návrhu. Podání je už definitivní krok.

WS – ano, ráda se zúčastním.

c) Máte nějaké dotazy, ráda vám je zodpovím.

d) Poděkování

e) X